

Aan de colleges van B&W

Datum: 30 oktober 2020

Betreeft: Voortgangsbrief aanpak COVID-19 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

Geacht college,

Iedere twee weken informeer ik u zoals eerder aangekondigd over de voortgang van de aanpak van COVID-19 in onze veiligheidsregio. In de voortgangsbrieven zal ik steeds:

1. een stand van zaken geven met betrekking tot de risico-inschaling van onze veiligheidsregio;
2. een stand van zaken geven van de verschillende relevante indicatoren;
3. een update geven over de uitvoering van de maatregelen.

1. Inschaling en maatregelen

Sinds 13 oktober is de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland ingeschaald als 'zeer ernstig'. Die inschaling is inmiddels van kracht voor negentien van de vijfentwintig veiligheidsregio's. Sinds 14 oktober geldt een maatregelenpakket dat wordt gekwalificeerd als een 'gedeeltelijke lockdown'. In mijn vorige brief heb ik u hierover geïnformeerd. Ook heb ik u laten weten dat het kabinet in de weken tot 27 oktober beoordeelt welke maatregelen er voor de periode daarna nodig zijn. De verwachting is dat het kabinet hier begin november over communiceert.

In deze brief kunt u lezen dat er nog steeds sprake is van een toename in het aantal besmettingen, al neemt de snelheid van toename af. De druk op de reguliere zorg stijgt nog steeds. Op basis van deze indicatoren is het mijn verwachting dat er voorlopig geen sprake is van een inschaling naar een lager risiconiveau. Dat maakt dat ik begin november ook geen versoepeling van het huidige maatregelenpakket verwacht.

2. Stand van zaken van de verschillende relevante indicatoren

We rapporteren over de stand van zaken in onze veiligheidsregio op basis van:

- het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames op het medisch dashboard;
- een beeld van de naleving van de RIVM-basisregels;
- het functioneren van het testen en traceren en bron- en contactonderzoek.

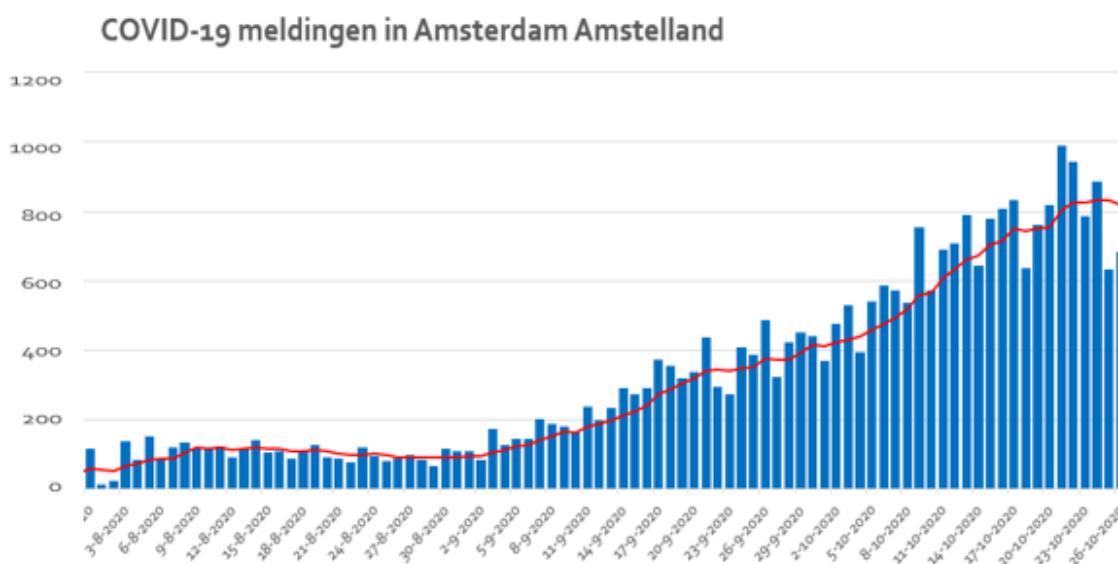
Hieronder geven we een beschrijving van de ontwikkeling van deze en enkele andere relevante indicatoren.

Aantal besmettingen

In week 43 ligt het aantal besmettingen op ruim 538 per 100.000 inwoners, een stijging van 11% ten opzichte van week 42. Dit aantal ligt ruim boven de landelijk vastgestelde drempel voor het hoogste risiconiveau 'zeer ernstig' van meer dan 250 besmettingen per 100.000 inwoners.

De *snelheid* van toename van het aantal besmettingen neemt de tweede week op rij af. Dit geldt in vrijwel alle gemeenten in de Veiligheidsregio en vrijwel alle stadsdelen van Amsterdam. Uitzonderingen hierop zijn Aalsmeer, Amsterdam Nieuw-West en Amsterdam Noord, waar de groei gelijk bleef of verder toenam. In Uithoorn en de stadsdelen Amsterdam Centrum en Amsterdam Zuidoost bleef het aantal nieuwe gevallen gelijk of daalde licht. In absolute aantallen besmettingen zit Amsterdam Nieuw-West nog steeds het hoogst.

In onderstaande figuur ziet u het aantal besmettingen per dag sinds begin augustus 2020. De rode lijn geeft het gewogen gemiddelde over 7 dagen.

De meest actuele stand van het aantal besmettingen vindt u in het regionale coronadashboard van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland:

[https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/veiligheidsregio/VR13/positief-geteste-mensen.](https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/veiligheidsregio/VR13/positief-geteste-mensen)

Toenemende druk op zorginstellingen

De stijgende trend in het aantal ziekenhuisopnames houdt aan. Het aantal klinische opnames blijft stabiel en het aantal opnames op de intensive care (IC) neemt toe. In week 43 waren er 106 patiënten met COVID-19 klachten opgenomen in de kliniek en 46 op de intensive care (peildatum 25 oktober). Sinds begin juli heeft in een groot deel van de instellingen voor langdurige zorg introductie en verspreiding van COVID-19 plaatsgevonden.

De verwachting is dat de druk op de ziekenhuizen de aankomende weken nog verder zal toenemen, ook als de maatregelen zouden leiden tot een daling in aantal besmettingen. De ziekenhuizen gaan door met het nemen van maatregelen om de reguliere zorg daar waar mogelijk af te schalen en anders te organiseren. Daarmee maken zij ruimte om COVID-19 patiënten op te vangen. Daarnaast worden de COVID-19 patiënten regionaal en ook landelijk gespreid. Zo is de IC-capaciteit van het Antoni van Leeuwenhoekziekenhuis opgeschaald voor non-COVID-zorg, om patiënten over te nemen van andere ziekenhuizen.

Ook de capaciteit om COVID-19 patiënten binnen de langdurige zorg op te vangen staat nog steeds onder druk. Dit betreft met name de VVT-sector. Er is nog steeds een stijgende curve in het aantal besmettingen, maar op sommige plaatsen lijkt deze iets af te vlakken. Grootste knelpunt blijft het tekort aan personeel, bijvoorbeeld door uitval door ziekte of in afwachting van testresultaten. Er wordt geprobeerd daar waar mogelijk capaciteit uit te breiden.

Binnen de GGZ en GHZ beginnen ook roosterproblemen te ontstaan vanwege de uitval van personeel, maar er is (nog) geen sprake van afschaling van de reguliere zorg. Door de beperkte personele beschikbaarheid is er binnen het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ) afgesproken om in Amsterdam te werken met een Centraal Coördinatiepunt. Vanuit hier wordt de instroom voor de COVID-units, maar ook de reguliere doorstroom van de non-COVID zorg vanuit de ziekenhuizen gecoördineerd over het gehele ROAZ-gebied, zodat de beschikbare capaciteit zo efficiënt mogelijk kan worden ingezet.

Functioneren van het testen en traceren

Het aantal testen onder inwoners van onze regio is de afgelopen weken wederom toegenomen: van 24.141 in week 42 naar 25.015 in week 43. De testcapaciteit van de GGD in de regio bedroeg in week 43 gemiddeld 5.200 per dag op 6 locaties in Amsterdam. In die week steeg het aantal testen met 11,5%. De capaciteit stijgt in week 44 naar ruim 5.800. De huidige testcapaciteit is momenteel groter dan de vraag. Dit resulteert in kortere doorlooptijden. De doorlooptijd van afspraak naar uitslag blijft in week 43 ruim binnen de norm van twee keer 48 uur: de tijd van afspraak tot test was gemiddeld 16,1 uur en tijd van test tot uitslag was gemiddeld 28,8 uur.

Het percentage positieve testuitslagen onder inwoners van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is opnieuw gestegen: van 18,3% in week 42 naar 20,7% in week 43. Dit ligt boven het landelijk percentage van 17,9% in week 43. Het verschil met landelijk neemt echter af. Op de testlocatie RAI wordt de LAMP-test (sneltest) gevalideerd. De LAMP-test geeft binnen een uur uitslag. In opdracht van het ministerie van VWS onderzoeken de GGD-GHOR, VNO-NCW en GGD Amsterdam de mogelijkheden van het uitbreiden van (XL-)testlocaties en het openen van snelteststraten.

Voorrangsbeleid doelgroepen teststraat

De 'fastlane' teststraat in de RAI die sinds week 39 voor onderwijs- en zorgpersoneel met COVID-19 klachten is opgericht heeft een capaciteit van 500 testen per dag en een doorlooptijd binnen 24 uur. De capaciteit is ruim voldoende. In week 43 werden gemiddeld 276 personen getest. Zowel positieve als negatieve uitslagen zijn dezelfde dag vanaf 19.00 uur digitaal in te zien.

Bron- en contactonderzoek

De bestaande werkwijze van risico gestuurd bron- en contactonderzoek (BCO) volgens de landelijke handreiking wordt gecontinueerd. Dit betekent dat positief geteste personen wordt gevraagd zelf hun contacten in te lichten. De GGD licht in geval van positief geteste leerlingen of leerkrachten zelf de school in. Bij de huidige hoge aantallen besmettingen boet de effectiviteit van het BCO sterk aan kracht in: het volledig opvolgen van vermeende clusters is dan niet haalbaar. Daarom worden keuzes gemaakt, waarbij de prioriteit wordt gelegd bij situaties met potentieel een groot verspreidingsrisico of verhoogde kans op een ernstig ziektebeloop.

3. Update over de uitvoering van de huidige maatregelen

Communicatie en preventie

Net als in de vorige periode zijn de door de rijksoverheid afgekondigde maatregelen via de kanalen van de gemeenten en de veiligheidsregio onder de aandacht gebracht. Daarbij is gebruik gemaakt van meertalige tekst en van pictogrammen. Deze week deden we de dringende oproep om met Halloween en Sint-Maarten niet de straat op te gaan. Verder lag de afgelopen weken de nadruk op het belang van informatie in de juiste context plaatsen. Zo werd de *factsheet* van de rijksoverheid over het toetsen van informatie gedeeld.

Deze week gaat de communicatieaanpak 'besmettingen thuis' van start: vanaf week 45 zal deze zichtbaar zijn in de regio. Dit weekend al is de Anderhalve Meter Meter in de regio te vinden. De Anderhalve Meter Meter is een wagen die aan twee kanten is uitgerust met een LED-scherm, waarop voorbijgangers aan visuele iconen, zoals gekleurde smileys, kunnen zien of ze voldoende afstand houden. Het systeem is compleet anoniem en dus niet te herleiden naar een persoon.

De mensen die positief zijn getest en in thuisisolatie moeten én de mensen die in quarantaine moeten omdat ze nauw contact zijn, krijgen in het GGD-mailbericht [een filmpje](#) waarin de regels worden toegelicht. Er zijn versies voor jongeren, een Engelstalige versie en vertalingen in Turks en Arabisch. De filmpjes worden door andere GGD's overgenomen.

Ook is er een visueel stappenplan voor organisaties beschikbaar: "Wat te doen bij een positief besmet persoon?" Via de nieuwsbrief van de GGD zijn ruim 400 organisaties attent gemaakt op het actuele nieuws en het beschikbare materiaal.

In overleg met studenten en studentenorganisaties is een poster voor studenten en studentenhuizen verspreid. Ook is er een [speciale webpagina](#) met veel gestelde vragen en downloads voor studenten. Er waren diverse webinars, o.a. vraag en antwoord met gemeenteamttenaren, Engelstalig voor University College voor sleutelpersonen en scholen/ouders.

De GGD werkt samen met de gemeenten binnen de veiligheidsregio, stadsdelen, wijkcoaches en anderen aan preventieve corona-interventies in de buurt. In diverse stadsdelen reed de Coronabus, en in alle stadsdelen en gemeenten worden gesprekken gevoerd op straat en met diverse groepen (o.a. ondernemers, schoolleiders, kerkelijk leiders, jongeren). Er worden flyers en mondkapjes uitgedeeld en passend voorlichtingsmateriaal verspreid richting verschillende

doelgroepen. Ook zijn er hosts actief om mensen te wijzen op 1,5 meter afstand houden. In een gemeente zijn open brieven (informatievoorziening en hart onder de riem) van het college van B&W aan kinderen, de zorg, het onderwijs en ondernemers verzonden. Elders is assistentie ingezet bij de scholen in verband met afstand houden op en buiten school terrein (via markeringen / hekken en inzet vrijwilligers Samen Veilig). En in Amsterdam Zuidoost gingen veertig kerkorganisaties van Pentacost, voorzien van GGD-informatiemateriaal, de straat op om buurtbewoners op te roepen om het virus serieus te nemen.

Naleving van de maatregelen

Over het algemeen worden de maatregelen in onze Veiligheidsregio goed nageleefd. Het straatbeeld qua drukte begint te lijken op die van de lockdown tijdens de eerste golf. Dit geldt met name voor winkelgebieden en op markten, maar ook in veel uitgaansgebieden is het rustig. Opvallend is dat er een toenemend aantal mensen mondkapjes draagt in supermarkten en winkels.

De handhavende partijen houden toezicht op de naleving van de noodverordening. Er zijn afgelopen week (sinds 21 oktober) 155 waarschuwingen (117 van politie en 38 van handhaving) en 80 boetes uitgedeeld (75 van politie en 5 van handhaving). In de weekenden zijn opnieuw diverse illegale feesten beëindigd, waarbij geluidsapparatuur in beslag is genomen en boetes werden uitgedeeld. Ook is diverse keren opgetreden naar aanleiding van overlastmeldingen van huisfeesten.

Tot slot

De groei van het aantal besmettingen in onze regio lijkt af te vlakken, maar de actuele cijfers over besmettingen, ziekenhuisopnames en mensen op de intensive care zijn nog steeds zeer zorgelijk. Het kabinet heeft al aangekondigd dat de bestaande maatregelen waarschijnlijk verlengd zullen worden. En als de cijfers daar aanleiding toe geven, dan liggen er misschien zelfs nog strengere maatregelen in het verschiet.

Er rest ons niets anders in deze zware tijd dan vol te houden, verstandig te zijn en onszelf en elkaar zoveel mogelijk in bescherming te nemen. In de vurige hoop dat er binnenkort beter nieuws te melden is.

Met vriendelijke groet,

Namens de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

Femke Halsema
Voorzitter